

Szerkesztőség és kiadó hivatal

Hely: SIMONFFY-ház a város-
házával szemben

HIRDETME NYEK.

Előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok
valamint a lap szellemi részét illető
minden közlemények ide intézendők

Börmentetlen levelek csak ismert kezektől
fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŰ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen a p o n k é n t, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben házhoz hozva vagy vidékre postá
költséggel:

Egész évre . . . . . 10 ft — k
Félévre . . . . . 5 ft —
Negyedévre . . . . . 2 ft 50
Egy hóra . . . . . 1 ft —

Hirdetési díj:

Öt-hasábsopetisorszeri beiktatásáért 5 kr
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr
Nyilttér 4 hasábsopetisorsért 20 kr.

XI. évfolyam. 1884.

Debreczen. Hétfő, március 3.

44. szám.

A habarékpart programja.

(—) Nyelvek és fülek csend . . .
figyelem . . . olyanról írunk, a milyen
még nem volt. Megszületik a nyolczadik
csuda, melynek feje reakcionárius, melle
szabadelvű és lábái függetlenek lesznek.

Amnyi sok pironkodás után végre
elhatározottak, hogy program készített-
tek, miután csak így lehetséges mai nap-
ság már hivatkozni, csak így lehetsé-
ges a meglévőket tömöríteni és meg-
tartani.

És nem tréfa dolog nekik a megle-
vőket megtartani, nem kis munka meg-
ővni vidéki híveiket az elzúllástól, azóta
mióta az ugynevezett vezéri karban és a
zászlóként szereplő „Pesti Napló“-ban
felütötte fejét a reakció.

Mióta kimondattak, hogy a kormány
megbuktatására minden eszköz jó esz-
köz, — mióta a főrendiház reakcioná-
rius többségével nyíltan kezert fogtak és
szövetségre léptek, mióta ellene dolgoz-
nak annak, hogy a választásoknál, ha a
habarék lesz kisebbségben, fogjon kez-
et a függetlenségi párttal, — mióta
mondjuk ilyen irányt vett a habaréki ve-
zérkar — nem kis munka összetartani a
nyáját, mely amugy is csak félig med-
dig hitt abba a program néküli politi-
kába.

No hát most jön a program. Épen
jó hogy nagy bőjthet születik, legalább
könyveiben megemészti a jó magyar
gyomor azt a zagyva eledelt a mi ez
lehet.

A tény az, hogy a habarék lép-
ment a reakciónak. Ezzel ma már tisztá-
ban van a ki elfogulatlanul vizsgálja
a dolgok folyását. Már pedig a ki a
történelem lapjait forgatja, láthatja ott
hogy hazánk évkönyvében a reakció
játza a legszomorubb szerepet. Hogy
Magyarországnak többet ártott a reak-
ció, mint a tatár, török, német s vala-
mennyi ellensége összevéve. No hát hogy
ezen reakció most lépne csalta a haba-
rékot az már kétségtelen. Ugy járt vele,

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Egy szellemidézés.

Vannak elpusztíthatlan kedélyek, ezek
közé tartozott Richelieu herceg is, a nagy
bibornok unokaöccse, XV. Lajos barátja.
Azt mondta magáról, hogy nő nem bír neki
ellenállani és hódított minden felé s az elhasz-
nált ezimotom eldöbta s lett mégis ily élet-
mód mellett 85 éves, s még 82 éves korában
elvett egy 35 éves özvegyet, mondván, hogy
oly fiatalnak érzi magát, mint akármelyik
suhancz.

Azonban e jó erő daczára is megérke-
zett az idő, midőn lassankint érzé, hogy
kissé mértékletesebbnek kell lennie, mert a
régensségek alatt végbevitt bachanalíák na-
gyon kimeríték. Ekkor történt, hogy egy
estve félholtan hozták haza, lassu láz fogta
el s halállal fenyegeté, tagjai megmerevül-
tek, vonásait valami ostoba mosoly rutította
el, vázzá soványult és orvosa Girac végét
kimondá.

De a herceg nem halt meg.
Mindenesé és komornoka Rañ egy cso-
daorvost kerített meg, ki megtapogatván
üterét, kinyilvánítá, hogy felel a betegért.
Látta a kéz s a homlok vonalaiban, hogy a
herceg csak márcziusban halhat meg s azon-
nal különféle dörzsöléseket rendelt el, nehány
cseppet valami aranyárga orvosságból is
adott neki, úgy hogy a herceg néhány nap-
mulva valóban megjavult. A herceg királyi-
lag akará megmentőjét jutalmazni, de ez
mindent visszautasított s csak arra kérte,
engedné meg, hogy pallás-szobái közül ket-
tőt lakásul elfoglalhasson.
A herceg végig nézte emberét. Valami

mint a szegény ember, mikor nagy uri
rokona leereszkedik hozzá és kezert
fog vele kegyelmesen, elragadtatva di-
cséri annak jó szívet, rokoni jó indula-
tát és megköszöni kegyes leereszkedését
annak, a ki e kegyes kezzorításért nem
kiván egyebet, minthogy zsoldjába álljon
és hü satellese legyen.

Szegény habarék, annyira elvaki-
totta szemét az a csillogó ékszer, mely
a feléje nyújtott kézen ragyogott, hogy
nem látta a farkas fogakat melyek az
alkotmány felfalására teremték. A leg-
tökéletesebben lépre ment. Elutasította ma-
gától a függetlenség által nyújtott kezert,
csak azért, mert kicsinyli e pártot magas
intentióhoz és elfogadta a reakciói szö-
vetségét, mert azt főuri kegy ajánlotta.

A szegény ember kezéből nem fo-
gadta el az orvosságot, hanem a nábob
kezéből fenekig itta a megülő mérget.

Arról volt szó, hogy a választások-
nál, ha a habarék lesz kisebbségben,
csatlakozzék a függetlenséghez szavaza-
tával, ha ugyan így kilátás lehet a si-
kerre; viszont ha a függetlenség lesz
kisebbségben, elvi fentartás mellett, a
habarékhoz adja szavazatát, ha így győ-
zelemhez juthat, a kormánypárt ellenében.

Hanem a „Pesti Napló“ nem késett
megütni a nagy dobot, megrázta retene-
tes (bozontos) fejét, s hatalmasan ütö-
getve mellét — visszautasit minden szö-
vetkezést lefelé (!) mert ő csak fel-
fele akar kezert fogni.

Most már tud adni programot,
erősnek hiszi magát, főpapok és főurak
lesznek barátai, azok kedvéért tehát el-
mondja mit akar, kitűzi a cselekvés zász-
lóját. A nap meg fog állani bámulásába
és Jericho falai le fognak omlani hatal-
mas trombitáinak harsogására!

Az ugyan boszantó reá nézve, hogy
a kormánypártnak eszeágában sinesen
megijedni, hanem az mindegy, majd meg-
mutatja ő, hogy ki a legény a csár-
dában.

No hát lássuk mit szül a hegy, lás-
suk hogy lesz-e magyar ember meg, a ki
lépre megy a reakciónak, mert hogy a

habarék programjából az fog reánk vi-
gyorogni, arra mi már régen készen va-
gyunk.

— A trónörökös pár keleti utazásá-
nak programja már végleg megállapítat-
tott. Az utiterv részleteiben sok a politikai
értékü. — Az elutazás, mely ápril 14 ére
van tervezve, Bécsből történik. Innen a fe-
sleges pár egyenesen, Várnán át Konstantí-
nápolyba utazik. Konstantinápolyban, hol a
trónörökös és neje a Sultan vendége lesz a
Yildizkioskban, a kirándulások hozzászámítá-
sával öt napig fognak időzni, s aztán kirán-
dulást tesznek Brüsszába, s onnan Várnába
vissza. Az ut legközelebbi megállapodási he-
lye Ruszesuk, a hol a trónörökös Sándor fe-
jedelemmel találkozik. Ezt követi a Buka-
restbe való utazás. A román fővárosban Ru-
dolf főhercegnek Károly királylyal lesz ta-
lálkozása. Azután Turn-Severinbe mentek s
innen a Dunán lefelé Belgrádba, a hol egy
nap i időzés mellett Milán királynál tesznek
látogatást. — Belgrádból Bécsbe térnek
vissza.

Országgyűlés.

Budapest márc. 1.

A képviselőház mai ülésében a s z a
b a d k a b a j a i szárnyvonal kiépítéséről
szóló javaslat vétetet mindenekelőt tárgya-
lás alá. A javaslatot Darányi Ignác
előadó ismertette és méltatta; utána La t i n
o v i c s Gábor szolt röviden, de tartalma-
san a javaslat mellett; elfogadta a javaslá-
tot H e l f y Ignác is, csak azt hozta fel,
hogy a szóban levő vasut kiépítésére lehe-
tét volna találni egy társulatot is, még pe-
dig garancia nélkül. K e m é n y miniszter
erre azt felelé, hogy az állam nem adhatta
ki kezéből e vonalat, mert Bajánál a Duna
áthidalása és a főváros érdekeinek a tarifa-
szabályozás tekintetében való megvédeése con-
tempeláltattott. Erre még Helfy és az előadó
felszólalása után a javaslat ugy általános-
ságban, mint részleteiben minden további vi-
ta nélkül elfogadtattott.

A c s a c z a-magyar-gácsországi vasutról
szóló javaslat is Darányi előadó beve-
zető és tájékoztató beszéde után ugy álta-
lánoságban, mint részleteiben vita nélkül,
elfogadtattott.

Most következtek a kérvények
melynek tárgyalásánál Zeyk Dániel telje-
síté az előadó tisztet, s azok a mindenben
a kérvényi bizottság javaslatai szerint intéz-
tetek el.

— Talán — volt a rövid válasz — de
én még többre is töreksem.

S e szavai után kivevén az aranyat,
kicsiszolta s átadta a hercegnak, mondván:
— Csak ötszáz lívert ér, de haldtölte-
kor csinaíok ennél értékesebbet.

A herceg alig birt szemének hitelt
adni s ha még kétkedett is volna, hisz ke-
zében volt az arany, e ragyogó, kézzelfogható
czafolat. S e nagyember az ő fedele alatt
lakik.

— Rañ — szolt a herceg szobáiba
érve — mi Pecu s i n r e i t tartjuk földelünk
alatt, lám csak mit hozott ez ember létre té-
gelyéből.

— Hm, hm, s ön hiszi ezt herceg, ki
oly Voltarianus?

— Azaz hitetlen ugy-e? Ellenkezőleg,
én hiszek mindent, mit szemmel láthatok, kéz-
zel foghatok s most ereds vizsgálatad meg,
ha igazi arany-e?

Rañ csakhamar visszatért! azon arany
valódi arany volt.

Az alchymista nemsokára új kísérletre
hivta meg a herceget s most egy 800 lívert
értékü darab arannyal lepte meg.

— Fiam — szolt a büvész — oly dus-
sá foglal tenni, hogy az egész föld serai-
loddá fog változni, megtantalak később e
mesterségre téged is, de addig mindketten
megőszülünk, míg a legfőbbet, a szellemor-
szág kulcsát megtalálom.

A herceg s a büvész éjeket töltöttek
együtt zavartalul, s a házi uron s az ételt
hozó Rañ kívül csak egyetlen egy embert
fogadtott el, ki mindig ugyanazon órában
szokott eljönni. Ilyenkor aztán titkosan ül-
szett a két rejtélyes egyén és csak az
ülöt verő kalapácsnak, a sustorgó tüznek s

Végül E ö t v ö s Károly terjeszté
elő tüzetes beszéd kíséretében interpel-
latióját Tisza Kálmánhoz, a socia-
listák kiutasítása iránt. Szóló azt fejte-
gette hosszassn, hogy törvény és alkotmány
szerint a rendőrség nem foszthatott meg
senkit az itten való letelepedés és munkajog-
tól. Hogy a bécsi rendőrség üldözen az
munkásokat, ő tudja miért, az nem kötelezi
a magyar hatóságot hasonló rendszabályok
foganatosítására; s rámutatott különösen a
toloncz-ügynek rendezetlenségére. Mig E ö t
v ö s a rendőrségnek egész más tettét gán-
csolta, többször hangzottak fel helyeslések
éppen azokra, miket E ö t v ö s gáncsolt.

T i s z a Kálmán az egész interpel-
latiora legközelebb felelni fog; most csak
E ö t v ö s nek egy megjegyzésére jelenté ki
egész határozottsággal, a mi élénk tetszést
provocalt a házban, hogy az osztrák kor-
mánylyal szemben nemcsak nem vállalt ma-
gára semmi kötelezettséget, hanem maga (Ti-
s z a) kért a bécsi kormánytól értesítést ezen
ügyben, nehogy az ottani bajok és veszélyek
a mi nyakunkra háritassanak.

Ezzel az ülés véget ért. A hétfői ülés-
ben a most elfogadott javaslatok harmad-
szori felolvasása és a munkács-bekszídi va-
sutr s vonatkozó javaslatai lesznek napirenden.

Az egyiptomi harcztérről.

A trinkitai nagy esata pénteken reg-
gel kezdődött és egész nap tartott. Az el-
lenség csodálatra méltó bátorságot és kitar-
tást tanusított. minduntalan visszatért a tá-
madásra. A harc kétségbeesett volt, de az
ellenség minden részen visszaveretett. — Az
előző éjjelen és még reggel is zuhogva szak-
kadt az eső. Reggel öt órakor kezdtek meg
a csapatok az előnyomulást. Alig haladtak
félmérföldnyire a sűrű bozót közt elvonuló
uton, midőn az ellenség megkezdte a lövöl-
dözést. Fél tizkor a „Sphinx“ hajó elkezdett
bombákat dobálni, de miután azok az angol
lovassághoz igen közel hullottak le, a hajó
kénytelen volt a bombázást megszünetni. A
csapatok hosszudad négysszögben nyomultak
elő azon a téren, melyen Baker vereséget
szenvedett. Nem messze innen az ellenség
földhányásokból csinált erődöt s azokat
ágyukkal védelmezte. Az angolok mintegy
800 yardnyira haladtak el addig, ahol szilárd
épület és valami bástyaféle építmény állt,
melyet az ellenség tartott megszállva. Az el-
lenség elkezdett az általa zsákmányul ejtett
Krupp-ágyukból löni, de az ágyu meghasadott,
mire kezdetét vette az általános lödözés sok-
kal biztosabb szélzással, mint azt az arabok

a forrongó hig anyagok füttyölése volt hall-
ható.

A rendes munkálatai s kísérletei által
el nem foglalt időt zene és rajzolásal szokta
eltöltetni s a herceg főleg azon ördögöket
kedvelte, miket a büvész neki majd ilyen,
majd amolyan alakban hozott.

A herceg azonban ezalatt óhajta
várta a harmadik kísérletet, melyet neki
a büvész ígért s midőn egy, az eddigiek-
nél sokkal értékesebb aranyat kelle terem-
tenie.

A várt estve megérkezett, de ki raj-
zolta a herceg bámulását, midőn a bü-
vésznek és hires eszközei, gömbjei, és re-
tortáinak se hire, se hamva. Senkise látta
eltávozni, a herceg tüvé tétetett mindent a
házban, a má us csak nem volt fellelhető,
eltűnt s vele eltűntek Richelieu minden
arany álmái. Szegény herceg, ő már billió-
kat látott s most megint meg kelle 400,000
livernyi évi jövedelemmel elégednie.

Ezalatt történt a spanyol trónnak elfo-
gatalása egy Bourbon által s Franciaország
spanyol politikájában Ausztriához kezdé haj-
lani. Elküldék hát Richelieu herceget köve-
tül Bécsbe. Anglia ezen igen boszankodott,
mert e pontbani nézetek Ausztriával egészen
ellenkeztek, s mint hírlék, a két szárazföldi
nagy hatalom közt titkon már egyezmény is
létesült.

Richelieu Bécsben rendkívüli pompával
lépett föl, hatvankilencz hatlovas kocsival,
egész sereg nemessel, istállómeisterrel, apród
és inasokkal. Palotájában szabad asztalt tar-
tartott 500 személyre, s midőn látta, hogy a
vendégek közül sokan a finom torták s éte-
lek némelyikéből valamit zsebre raktak, meg-
parancsolá, hogy kiki elviheti magával egész
ezüstjét, melyen evett. Ily élet mellett csak

tól várni lehetett. Az angolok sebesülteik visszahagyásával kezdtek előnyömleni szilárdan zárt carréban. Az arabok tüzeleése mind hevesebb lett. Még egy fél mért földnyi előnyomulás után az angolok a tüzelés végett a földre feküdtek, az ágyuk működni kezdtek. Eddig az angolok vesztesége tiz halott negyven sebesült volt.

Az ellenség, mely mintegy ezer arabot vezetett, az erődöt hihetetlen makkassággal védelmezte. Az erődben mintegy 2000 ember volt és százával özlönlötték az angol csapatok homlokzárnyvonatát és kopjával és paizszal támadtak folytonosan és sorak megtizedelése nem félemlítette meg őket. Végre is a golyók győztek az assagaiokon és az angolok megostromolták az erődöt és bevették azt. A helyőrség azonban még azután is folyvást küzdött, míg csak egy lábíg le nem vágták őket. Sok sebesült még földön fekvé is fegyvert fogott. Az angolok hadereje a csatában 4000 főnyi volt, beleszámitva 1500 matrózt. Az erőd bevétele után az angolok két Krupp-féle ágyut találtak a bástyákon s azokat azonnal az ellenségre irányozták, mert az arabok még futva is harcoltak. Minden korban ellenség volt elrejtőzve s a téglapületek nem akarták elhagyni, úgy hogy mindannyian megöltek. Az ellenség csak egy órákor vonult vissza. Az angolok egész a Teb Kutig nyomultak előre. Itt az arabok még az utolsó heves ellenállást fejtették ki. Az angolok megrohanták a földhányást, melyet két Krupp-féle ágyuval védtek. Midőn ezt a védelmi pontot is elfoglalták, a sudániak nem futamodtak meg, hanem vagy harcra vártak, vagy pedig folyton verekedve, lassan visszavonultak. Az angolok este megerősítették állásukat. A jelentés és szavakkal végződik: „Holnapra e harc folytatását várjuk.“

A debr. felolvasó kör alakuló közgyűlése.

Debreczen, márcz. 3.

A főiskolai tanásteremben szépsámu érdeklődő közönség gyűlt egybe, hogy a pár hét előtt még csirájában levő „felolvasó kör“ végleg megalakítsa.

Jelenvoltak:

Uzonyi Imre, Szikszay József, Domokos Kálmán, Békésy László, Vértessy Arnold, Konecz István, Rácz Gyula, Nagy Gusztáv, Ember István Csiky Lajos, dr. Kardos S. Márk Pál, gróf Vay Dániel, Szücs Kálmán, Szójka Tamás, dr. Scheer Benő, Kohut Mór, Könyves Tóth Kálmán, László Alajos, Szikszay József, Gáspár Imre, Vedródi Viktor, Dr. Popper Alajos, Fazekas S. tanár, Kovács István, Fekete Sándor, Lévai Lajos, Szabolcsi Lajos, Imre Lajos, Kovács János, Szücs István, Komlóssy Arthur Karczag Vilmos, Gyügyey József, Vecsey Imre és György Elek.

Ideiglenes elnök Szücs István üdvözlőlvén a gyűlést, bejelenti, hogy az egyletnek — beérkezett aláírásai iver szerint — jelenleg már 178 tagja van. Felveti aztán a kérdést, hogy kívánja-e a gyűlés az alapszabályokat felolvasatni? A gyűlés többsége a felolvasást nem kívánja, minthogy az a hírlapokból anélkül is tudomására jutott minden érdeklődőnek, s az alapszabályokat egészben elfogadják némi csekély módosítással.

Ezután következett az elnök, alelnök és választmány megválasztása. A megjelölt titkos szavazás eredménye lett, hogy elnöké gr. Degenfeld József főispán választott meg.

hamar fülögült az adósságban s midőn már hitele is eszökenni kezdett, kénytelen volt gyémányjait s egyéb ékszereit elzalogosítani.

Richelieu azonban mindez nem bírta elkedvetleníteni, az ügyek jól folytak s holnapután esteli 6 órákor kell a fenneladott szerződésnek megkötetnie. — Ily töprengések között egyszerre beront Rafi s azt sugja urának, hogy megtalálta a szökevénybűvészt.

— Mit mondasz?
— Tulajdon szememmel láttam.
— Teringettét, ez ugyan idejekorán jó, de hol láttad?

— Nem tudom ugyan bizonyosan, hogy ő-e az — felelt Rafi — de az angol követ komunka elcsalt, hallgatnánk meg egy jósmódot, ki egy szőnyeg mellől, a nélkül hogy magát mutatná, szokott próféciákat mondani.
— Elmentünk s amaz ember oly dolgokat beszélt nekem a függöny mögöl, melyek egyenes összefüggésben állanak a bűvészek párisi életével.

— Hallod-e mit czimborász az angol követ embereivel? ezt nem szeretem, közbevágott a herceg boszusan.

— Magam se, de oly talakodó volt, hogy engednem kelle, csak hogy töle megszabaduljak.

Richelieu kíváncsiságát a hallottakégszen felizgatók. — Este az osztrák udvari cancellár hával, Sinzendorf báróval s a császári alabárdosok kapitányával, Westerloo gróffal vacsorált s beszéd került a szellemek és szellemidézése. — Mindháman óhajtottak volna ilyet látni.

Rafi felajánlta kalauzolását s kocsiba ülve nemskára megálltak egy kis, emeletes ház előtt a külvárosok egyikében, mely

Az eredmény kihirdetését hosszan tartó zajos éljenzés követte, mire Kovács János, Vértessy Arnold és Rácz Gyula tagokból bizottság kiküldetett, — hogy az elnököt a megjelenésre meghívják.

Gróf Degenfeld József főispán ur megjelenéven hársány éljenzéssel fogadtattott, mire Szücs István ur mondott néhány meleg üdvözlő szavakat. Gróf Degenfeld József ur hatósos beszédben köszöni meg az előlegezett bizalmat, melylyel megtisztelték; gondja lesz reá, hogy azt utólag megérdemlje. Ha elfogadja a díszes állást nem szerénytelenségből teszi, de kötelességének érzi minden üdvös mozgalmat elősegíteni. Hiszi, hogy a kört megalakító lelkes szakfériak támogatásukat nem vonják meg, s ezután is buzgón fognak munkálni a kör érdekében.

Ezután eddigi működésért és fáradságtalan tevékenységéért meleg köszönet mondatott a volt id. elnök Szücs István urnak.

Most a további választások ejtettek meg. Alelnökké csaknem egyhangulag Kovács János tanár ur választották.

Választmányi tagokul megválasztották: Csiky Lajos (35), Vértessy Arnold (34), Géresi Kálmán (34), Imre Lajos (32), gr. Vay Dániel (31), K. Tóth Kálmán (31), Szücs István (30), Dr. Vedródi Viktor (30), Joó István (30), Fazekas Sándor (29), Dr. Scheer Benő (25), Dr. Kovács Sándor (25), Dr. Szántó Sámuel (25), Komlóssy Arthur (23), László Alajos (22), Nagy Pál (21), Dr. Popper Alajos (25), Ember István (21), Dr. Török József (20), Domokos Kálmán (20).

Ezekon kívül szavazatokat kaptak még Ármós Bálint, Dr. Medve Kálmán, Rácz Gyula, Fekete Sándor, Beczner Frigyes, Gyügyey József, Beke Mihály, Takács Ferenc, Sárvasy Lőrincz, Szikszay József, Steinfeld Antal, Szójka Gyula és Dr. Legányi Gyula.

Végül Dr. Scheer Benő ur indítványára megválasztották a számvizsgáló bizottság tagjai. Ezek Rácz Gyula, Steinfeld Antal, és Gyügyey József.

A veres kereszt egylet közgyűlése.

Debreczen márczius 2.

A magyarországi veres kereszt egylet helybeli fióka, mely a múlt év márczius havában alakult, tegnap tartotta meg évi, első rendes közgyűlést a megyeház nagytermében Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester és Bethlen Mikó Róza grófnő társ elnökléte alatt. Jelen voltak a notagok közül: Borsos Ferencz, Gerebly Fülöp, Gállné Kaffka Teréz, Kovács Dániel, Kaszanyiczky Szabó Teréz, özv. Leeb Pálné, Markos Anna és Ilona kisasszonyok, Molnár Janka, Nemes Kálmán, Simonffy Imréné, V. Szabó Jánosné és leánya Mariska k. a. Szögyény Jánosné, Zádor Lajosné, Veres Lászlóné, Weinberger Lajosné; a férfi tagok közül: Balogh Ferencz hittanár, Dalmi Kálmán, Hajdu Gyula, Koszorus Lajos, Körner Adolf, Kiss Sándor, Miskolczy Jenő, Tóth Lajos, Schirf Salamon, Márk Endre jegyző és Zádor Lajos pénztárnok.

Simonffy Imre üdvözlőlvén a megjelent tagokat, a gyűlést megnyitja és Márk Endre felolvasa a választmány jelentését, melyet legközelebbi számunkban a gyűlés határozata folytán egész terjedelmében közölni fogunk. Most csak annyit említenk fel a jelentésből, hogy az 1879—83-iki évi időköz alatt beiratkozott alapító tagul 40, pártoló nak 76. rendezett 6 évi kötelezettséggel

titokszereiben borongott terebélyes fáknak háta mögött.

Háromszoros kopogás után megnyit az ajtó s egy vén, pupos boszorkány fogad a jövevényeket.

— Mit parancsolnak? kérdé idegenes kiejtéssel.

— A böles férfial akarnánk beszélni — felelt Rafi a többi helyett, kik szándékosan jöttek sötét színű és közönséges öltözetekben.

A vén boszorkány végig mérte az urakat s eltávozott. — Rövid idő múlva visszatérve baloldalt egy ajtó nyitott ki.

— Ide tessék, a böles férfi szolgálatjukra fog állani.

A szoba éjsötét volt s a jövevények mit se láttak.

— A jóda készen áll — hallatszot egyszerre a szobába valami függöny mögött.

A hangban volt valami, mi a herceget a bűvésze emlékezteté, de a függöny, mely a hangból sokat elnyelt s a 10 év, mely a párisi esemény óta eltelt, nem engedé a hitet meggyőződésé válni.

— Kik vagyunk? kérdék először a vendégek.

— Üdv neked Frankhon követe, üdv a nagy kancellár fiának s a császár alabárdosai kapitányának — felelt a hang.

A vendégek meg voltak lepette.

— Mit kívánok legjobban? kérdé a herceg.

— A kulcsot az uralkodók sziveihez — válaszolt a hang.

— Hohó! közevágótt Westerloo — roszul beszélz, ő a női sziv kulcsát keresi. Azt már megtalálta — viszonzá a jó.

1 forint tagsági díj mellett 397 egyszersmindenkora befizette illetékét 76; összesen tehát 589. A jelentés örveudatosan tudomásul vétetett.

Ugyancsak Márk Endre felolvasta az országos központi választmányak Károlyi Gyula gróf elnök által aláírt levélét, melyben a központ örömét fejezi ki a debreczeni fiók egylet megalakulása felett és utalás van azon uttörő hivatásra, melyet a debreczeni fiók egyletnek a veres kereszt egyletek intézményének terjesztése körül a vidéken, Bihar és Hajdumegyében, Nagyváradon, Bősörmény, Nánás, Hadsz és Derecske népes városokban betölteni kell.

Ezután következett a választmányi jelentésben kijelölt gyűlés-tárgyak elintézése. A pénztár megvizsgálására kiküldettek: Dalmi Kálmán, Steinfeld Antal és Koszorus Lajos.

Az alapszabályok 11-dik szakasza értelmében a választmány egyharmada minden évben kisorsolás útján kilépni tartozván, az adott utasítás szerint kisorsoltattak a.) a férfi választmányból az első évre: Balogh Ferencz, Steinfeld Antal, Dalmi Kálmán, Tóth Mór, Komlóssy Dezső, Körner Adolf, b.) a nő választmányból: Nemes Kálmán, özv. Leeb Pálné, Magyar Gáborné, Simonffy Imréné, Kovács Dánielné, V. Szabó Jánosné. Mindezek újból egyhangulag megválasztottak. A második évre kisorsoltattak a következők: (férfiak közül) Dr. Kola János Koszorus Lajos, Tóth Lajos, Májor Ferencz, Bekényi Ottokár, Jóna Dániel; (nők közül) Révész Bálintné, Dr. Kola Jánosné, Kuczik Gáborné, Gál Józsefné, Dragota Sándorné, Kaszanyiczky Endréné; a harmadik évben lépnek ki a választmányból: (férfiak) Göttl Nándor, Karap Mór, Kiss Sándor, Szögyény István, Hajdu Gyula; (nők) Holländer Gyuláné, Kacsokovics Ivánné, Zádor Lajosné, br. Jósinczyné, Veres Lászlóné. A választmányból választott két elnök helyére a harmadévre kisorsoltak közé Simonffy Imre ajánlatára beválasztották Miskolczy Jenő és gróf Kornis Zsigmondné, az eltávozott Dragota Sándorné helyébe pedig Szögyény Sándorné.

Az országos egyleti közgyűlésre a két elnök küldetik ki a fiók egylet képviselőit; akadályoztatások esetén helyettesítésükről a választmány gondoskodik.

A jegyzőkönyv hitelesítésével Balogh Ferencz és Kiss Sándor biztatnak meg.

A közgyűlés összehívási módjáról némi vita után külön meghívók szétküldése fogadtatik el.

A férfi és női osztály teendőinek felolvasása után, Bethlen Mikó Róza grófnő társelnök indítványozza, hogy a fiók egylet egyelőre két betegápoló kiképzését eszközölje, kik nem csak háboru de béke idején is kitűnő szolgálatokat tehetnek, kivált járvány alkalmával vagy a közkórházban, vagy magán házaknál. Ez indítvány elvileg elis fogadtatott. Egyuttal kimondott, hogy minél több tag gyűjtessék.

A gyűlés nt. Balogh Ferencz ur lelkes szép zárbeszédével ért véget. A rögtönzött beszéd körülbelöl így hangzott:

Milyen tisztelt közgyűlés! Az évi jelentésben említett s aztán külön felolvasott okmány, melyben a vörös kereszt egylet központi elnöksége szépen méltatja városunk kezdeményezését, s a fiók egylet létesülését fenkölt érzettel üdvözlö, — lehetetlen hogy mindnyájunkat meg ne hatott volna.

Valóban szép, hogy városunk közönsége a hazában az első közt, siettel példadadól a vöröskereszt némes és hazafias jelvénye alá sorakozni. A jog és kötelesség egyenlőség alkotó századában nagy haladást

— Legyen — szölt a herceg — de meg-lelem-e a másikat is?

— Számolhatsz rá.
— Mily kezeséget tudsz nyújtani?

— A Szent Lélek rend luvagjává leendő kinevezésedet, bár a kellő korral sem birsz.

— S mire vágyom én? kérdé a kancellár fia, kiből később érsek lett.

— A bibornokságra.
— S élre-m-e?

— El.

— Nos én? kérdé most Westerloo.

— Te tábornok óhajtanál lenni, de bukni fogsz a helyett, hogy emelkednél.

— Köszönöm.

E jóslatokban eleinte sokat nevettek, de a későbbi válaszok nagyon megingatták kételyeiket, míg végre felszólíták a mestert, mutatná meg nekik azok szellemait, kiket megnevezni fognak.

Sinzendorf abbé az ördögöt, Westerloo gróf egy nőt kívánt látni, kit szeretett s a herceg hajdani aranykészítőjét.

Először Westerloo, aztán a herceg s végre az abbé kívánsága lett, mint sorrend megállapítva.

Félóra telt bele, míg egyszerre világosság támadt a feketével bevont szobában, a hátulsó függöny szétlebbent s élénk világításban a mágus tünt fel chaldai jelmezben, hosszú fehér szakállal. — A herceg nem ismert benne bűvésze.

A mágus most titokteljes kört vont botjával, melybe a férfinak lépni kelle, de meglett tiltva abból kijönni, ő maga egy másik körbe lépett s rákezdte idézéseit. — Semmi sem jelent meg, sőt a szoba is elhomályosult s a mágus egyhangú komoly szavát egy ujonszülött gyermek jajgatása követte.

jelezhetni minden téren. Hajdan az ő és újvilág szétválásakor a mai új korszak kezdetét egy fénylő égi kereszt jelképezé, mely alatt a szent legenda szerint e szavak voltak olvashatók: e jeggyel fogsz győzni. Századunk mosodik felében alakult új szövötközés jelvénye egy vörös kereszt, melyre szintén alkalmazható, hogy az új korszak s jelvény eszméje alatt fog győzni a háboru iszonyu csapásai által okozott bajokon, nyomorokon. Tudjuk hogy a tudomány és ipar új öldökli eszközöket italtál fel s lehetnek véres ütközetek, melyekben ezek és százezrek hullanak le a hadsereg sorából, s ha gyors segély nem nyújtatik a különben megmenthetők ezrei vérzenek el. Volt már e század elején oly pusztító láncolata a hadviselésnek l. Napoleon alatt, hogy Franciaország tegevert fogható fiatalága csaknem elpusztult, nem volt család, mely ne vesztett volna, s a gyászborulott anyák serege jelze tiltakozó keservét a hatóságok előtt. Lehetnek ily jelenetek ezután is. De ugyanazon adomány vívmányai ugyanazon eszközök közvetítésével az orvoslás módját is szolgálattják. A mely távsodronyokon a fővezér ezrével rendel be a haláltorkával szembe szálló ezredeket, a vörös kereszt egylet száz és száz jótékony pontjaira küldheti el villanyszikrán felhívásait, ha kell, 10 ezer sebesült apól elhelyezésére, s kórházi vonatát szét oszt-hatja a megmentő pontokra.

Az egyenlő jog és kötelesség mindenkit bevon a nagy intézmény keretébe. Ma már mindenkinek joga van a taníthatáshoz, egy gyermek sincs kizárva a népoktatás jöteleméből. Minden szülét kötelez, hogy gyermekét taníttassa.

Ily közös jog és kötelesség a honvédelem. De míg e téren az ország lakosainak csak fiatalága működhetik fegyverrel, a szülők, nők, agok és gyermekek pedig nem, ezeknek helyettesítői is a honvédek, kik mindnyájunk számára védik az édes hazát, ha kell életökkel. Ime a szent kötelesség forrása! Mindenki tartozik részt venni a honvédelemben, kiki saját alkalmassága szerint. Az apések hazájában, a szabad Genf városában jöttek össze Európa meghatalmazottai gondolkozni és alkotni, mi módon teljesíthessen minden polgár hazát védő személyesen szolgálmányokat és segélje az államokat, melyek a vész tetőpontján százezrek rendkívül segélyt igénylik, s ama város ezimerté, a vörös keresztet fogadták el jelvényül a nemzetközivé, európaivá vált új szövötközésnek. Most már mindenki járulhat állereivel a honmentő intézményhez, idejével, kézimunkájával, fáradozásával, szeretete mindennem nyilvánosításával; a gyermekek is készíthetnek tépeket, hölgyvilág munka asztalai, és tündér kezei dicsőséges mozgásba jöhetnek s a szenvedő harcosok a millió ujjacsák készítményeinek enyhítő voltát áldással élvezendik. Megvagyok győződve, hogy a némes és hazafias czélok iránt mindenkor fogékony magyar, s épen a hazaszeretett tényekben első helyen álló városunk polgársága, még tömegesebben fog sietni a czélhoz, melyet elhat a legkisebb rétegit tudata, ismerete és jelentősége: mily emberszereteti és honfias intézmény a vörös kereszt egylet! Minden család, mely aggodva remeg a veres zászló lengésekor gyermeke életéért, minden anya és testvér, kik könyezve kísérik a háboru eselyeit, — sietve tartozik nyújtani gyors és szeretetből eredő segélyt a küzdő hősök felé. A háboru tömérék vért és könnyet ont, mily magasztos, mit a vörös kereszt egylet van hivatva tenni az ellen: a vért és könnyeket letörölni, a sebeket kötözni, a gyászoló özvegyeket,

E perozt berohant.

— Mi b...
— A rez...
— Kit k...
— Egy...
bűvészt köp...
Mondatá...
gus letépe...
jába állt előt...
— Hero...
de most men...
— Urar...
ségem — fel...
Pedig n...
vész guonyo...
lotájában, ho...
oltalma alatt...
nyal jutalma...
A herce...
roggyott.

Kivülrő...
— A r...
folytatá a b...
ne készenek...
csupán a fra...
megmenthet...
— Soha...
hangulag...
— Soha...
gon — ugy...
egy bűvész...
tudják az ex...
kik ilyesben...
abbé ur bíbo...
resztyéneké...
Az ok...
esolá Rafinal...
hármán kilép...
pán a fránk

— Milyen hang ez? kérdé a kapitány.
— Nem ismered?

— Nem.

— Látni akarad azon nőt, kit szeretél.

— Ö visszatért az életbe s most ujra megfojtja szerelmed és gyalázatának gyümölcsét.

A jajgatás hosszan, szivrázóan ismétlődött, Westerloo nagyot sikoltott, kiáltván: — „Elég — elég — nem akarom látni, irgalom!“

A herceg akaratlanul és remegve a gróf kezét kereste, de az abbé-t találta, az is hideg volt mint a jég. — Ujra világos lett, Westerloo a pall' n feküdt ajuitan, élesztették, magához is tért, de kedélye le volt verve. Szeme kifejezéstelenül bámult maga elé s arca sápadt volt, mint a halál.

— Rajtam a sor — szóla Richelieu.

A mágus elkezdé formuláit.

— A herceg látni óhajja azon férfit, ki tiz éve életét mentette meg?

— Azt.

— Ki vele egy földél alatt lakott s onnan hirtelen eltűnt.

— Ugy van.

— Legyen, meg fogja látni, mondá a bűvész, de egyszerre elhallgatott, mintha valami eszébe jutott volna.

— Ma akarja látni?

— Természetesen.

— Az lehetetlen.

— S miért?

— Fontos okokból, melyeket el kell halgatnom, de ha ön holnap esti 6 órákor ide táradna.

— Az lehetetlen.

— Önek minden lehető.

De — fontos státusteendőim — azaz (megbánta a kiszalasztott mondat).

és árvákat, kik a haza özvegyei és árvái, védő karjaira emeli! Így fogva fel, ezt ki mondhatjuk: egyik honvédelmi és egyszersmind emberszereteti felséges intézmény a veres kezeszt egyet. Mily megható! mihelyt a harezos ledobban a csatamezőn s ápolásra szorul, a vörös kereszt európaiilag mentesített és tisztelt dísző aegiszze alá helyeztetik, honfi és ellenség egyaránt, hogy megmentessék s a közszeretet, irgalom akkor csak azt nézi: ember, felebarátunk a szenvedő, kit kötelessége teljesítése miatt ért a csapás, tehát megmentendő.

A hadsereget vezérei képviselik. Városunkbeli fiók egyetünk élén a k e t e l n ö k tiszteletreméltó érdemeket szerzett már is, mint két vezér, a szervezés és kezdeményezés első napjai alatt. Kérem a közgyűlést, fejezzék ki jegyzőkönyvileg köszönetünket és elismerésünket a két elnök eddigi odaadó buzgalmaért. A szeretet istene adjon mindkét elnöknek erélyt, buzgalmat és sikert, hogy továbbra is vezethessék a vörös-kereszt egyet itteni ügyeit, a haza és emberszeretet ezen ujkorai és szép honvédelmi intézményét. Tisztelet és béke irántuk! Éljenek soká!

Napi hírek.

Az Iparoskőr közgyűlése tegnaptartott meg. Elnök Jóna a Dániel az igen nagy számmal egybegyűlt tagokat szívesen üdvözölve a közgyűlést megnyitja s a titkárt felhívja, hogy az évi jelentést olvassa fel. Bár e jelentés tulajdonképen csak hat hónapról szólhat, még is ritkán lehet hallani oly szép eredményről, ritkán lehet találkozni egyesületek életében oly roppant tevékenységről, mint a milyen ezen jelentésben elsorolva van. Alkalmunk lesz ezen jelentést későbbben közölni s meg fogja látni az iparos osztály, hogy az „iparos kör” minden tekintetben zászlóvivője az iparosok érdekeinek. A jelentés tudomásul vétetvén 900 példányban kinyomatni s a tagok között szétszórni határozottat. A pénztári jelentésből kitéjük, hogy a kör vagyonilag is szépen gyarapodik, míg már eddig is 300 frt. kamatoztatik, míg a kör pénztárában 48 frt. 50 kr. készpénz találtatott. Tudomásul vétetvén ezen örvendetes állapot, minthogy a számadás nem a mult év végeig, hanem a közgyűlésig vitetett, hogy innét onkra év ne származzék, utasítatik a pénztárnok, hogy a pénztári naplót mult év végén zárja le s a számadást ugy idomítsa át, hogy az, a folyó évtől egészen külön vezetessék. Ezek után a felmentvény megadatik. A költségvetésből egy tétel töröltetett csak s az így helyesbítve elfogadtatott. Ezután következett a választmánybólkisorsolt 20 tag helyének betöltése. Megválasztottak: Dr. Király Ferencz, Gyulai László, Kerégyártó József, Stieber János, Harsányi Gábor, Barina Mihály, Fazekas József, Adler Adolf, Simonffy Imre, Dr. Szántó Sámuel, Fráter Imre, Szombaty János, Borsi András, Fábán Lajos, Kerekes Albert, Dávid Mihály, Dobray István, Fonó Mihály, Futó Mihály, Ungvári József. A póttag közül hiányzó helye pótlólag betöltetik. Pénztárnokká megválasztatik Mayer Ferencz. Jegyzővé Péter Gábor. Könyvtárnokká Batori Imre, közigazdává Lőrinczák László, ügyzészé: Nagy Ferencz. Számvizsgáló bizottságba beválasztattak: — Fábán Lajos Mór, Serli Ede, Jóna Sámuel. Megválasztatnak a kör dísztagjaivá egyhangu lelkesedéssel gr. Zichy Jenő, Ráth Károly és Gelléry Mór. Végül Serly Ede indítványára a kör tisztikarának eddigi buzgó

E perczen zaj hallatszott kívül és Rafé berohant.

— Mi baj? kérdé ura.
— A rendőrség áll a ház előtt.
— Kik keresnek?
— Egy hamis pénzesinlót, ki titkos bűvészet köpenye alatt...

Mondatát be nem fejezheté, mert a magus letépve szakállát, a hajdani bűvész alakjába állt előtte s a herceg előtt.

— Herceg, ön kívánt látni, itt vagyok de most mentesen meg — ez kötelessége.

— Uram ön család s így nem kötelességem — felelt Richelieu.

Pedig meg kell tennie — szolt a bűvész guyonosan — ön maga adott lakást palotájában, hol mesterségemet az ön nevének oltalma alatt üttem s az oltalomért aranyjal jutalmazám.

A herceg e szavaknál majd összegyorgyott.

Kivülről erősen döngötek az ajtó.

— A rendőrség be akar bocsátatni — folytatá a bűvész hidegen s közönyösen — ne késsenek kilépni s kiltűket fölfedezni, csupán a franciaia követnek megjelenése is megmenthet.

— Soha — válaszoltak minhármán egyhangulag.

— Soha? szolt az idéző diadalmas hangon — ugy kénytelen leszek önöket mint egy bűvész bűnrészesit megnevezni s mint tudják az excommunicatio mindazokat éri, kik ilyesben résztvesznek, pedig ön még abbé ur bibornok akar lenni s önök jó keresztényekként akarnak meghalni.

Az ok döntött s a herceg megparancsolá Rafának, nyitná ki az ajtó. — Mindhármán kiléptek a rendőrség elé, mely csupán a frtánk követ láttára visszavonult.

és hasznos fáradságának elismerésül jegyzőkönyvileg köszönet szavaztatik. Ezután elnök emelkedett hangu buzditó szavakkal a közgyűlést bezárja.

Halmainé jutalomjátéka iránt pártatlan nagy érdeklődés mutatkozik városunkban s mi az elődást megelőzőleg ma ismét figyelmzettük a közönséget, hogy az érdemes művésznőt holnapi jutalomjátéka alkalmából megérdemelt pártolásban részesítse.

A helybeli terménycsarnok f. hó 9-én 10 órakor saját helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, melynek czélja a kereskedői körrel való egyesülés leend.

A kabai lelkészi állomásra hat pályázó kijelöltettek: Dávidházy János pocsaji lelkész, a debreczeni egyh. megye eszterházi, Nagy Lajos m. pircsi lelkész, tanácsbíró és Csák János vesztoói segéd lelkész. A választás márczius 30-dikán ejtetik meg.

A sétahangverseny oly sikerrel folyt le, a mint azt várni lehetett. A „Bika” nagyterme egészen megtelt díszes intelligens közönséggel, mely élvezettel hallgatta a katonai zenekar harsogó zenéjét. A zenekar Capek karmester ur vezetésével praecisiussal működött, s a szép zeneműdarabok nagy hatást kelteket. Hat óra tájban felgyújtották a csillárokat, s a buffóké siettek a közönség. A hangverseny 7 órakor végződött. — Biztosan lehet rászámítani, hogy e sétahangversenyek a debr. társadalmi életnek egyik érdekes mozzanatává nővük ki magukat. Az intelligens közönség vasárnap délutánonként e helyre fog egymásnak találkat adni.

Ujjonozás. Városunkban szombaton kezdődött meg az I. korosztálybeliek ujjonozása. Fiatal emberek nagy csoportokban hullámzóttak a városháza előtti téren, lesve mikor kell nekik bemenniök a vizitáló bizottság elé. Milyen más volt régezte a sorozás! — Felbokrétázott kalappal, kezében boros flaskóval járult a legény az orvos elé, hátamegett pedig a falu cigányja huzta a lelkesítő nótát. Akkor örült a ki katonai lehetett: jó kedvvel ment, az apja biztatta, csak az édes anya pityergett a pitvarban, de az is büszke volt aztán ha kedves magzatját alkalmának találta a haza szolgálatára. — Ma egész másképen van biz ez. — Fordult a világkereke, de nagyot s a mi magyarjaink megbugyogósodtak. Kevés azok száma kik bátran mernek a vizitáló orvos szemébe nézni, hát még azoké kik örömmel cserélik fel a zibillanzgot katonai mondiral. De hát majd lesz ez másképp is! Sorozás alá kerültek az 1864-ben született debreczeni illetőségű hadkötölesek.

Kovács András huszárhadnagy ur kiról az a kőza hir keringett, hogy öngyilkos lett, ma levelet intézett szerkesztőségünkhöz, melyben a róla keringő hírek magczafólasára kér fel bennünket. Mi azokat még a mult héten megczafoltuk, s a czafolatot minden ama hirt közlő lap át is vette. Kovács ur levele Micskéröl (Biharmegye) van keltezte márczius elsejéről. A keringő hírből, mint azt maga Kovács ur velünk tudatja, egy szó sem igaz. Való ugyan, hogy a hadsereg kötelekéből kilépett, mivel csak így érthette el ujabbban maga elé kitűzött privat czéljait, de adósságok miatt való quit-tirozásról szó sem volt.

Érdekes égi tüemény látható néhány nap óta az égbolton, nyugati irányban. Egy feltűnően fényes nagy csillag az hasonlő az esthajnali csillaghoz, mely közvetlen a hold alatt vakító fényben pompázik. Az érdekes tüeményt tegnapelőtt is nagy tömeg nézte a piaczon.

Köszönetnyilvánítás. A debreczeni

Visszajövet a madár elröpült, kutatták, keresték, nyoma se volt, de a mit találtak kétségtelenül megerősíté a rendőrség gyamuját.

Egy év mulva diplomai babérokkal megrakva Párisba jött a herceg, midőn Rafé, egy levelet nyújtott át neki. — Az pedig ekkép hangzott:

„Herceg! mielőtt a szárazföldet elhagyom, hogy Amerikába menve ott végnapjaimat békében eltöltsen, meg nem állhatom önnek mindenekelőtt köszönetet nem mondani irántam tanusított védelméért. — Richelieu herceg sokkal felvilágosultabb, sem hogy mngtagadná bárkitől azon jogot, melyet Franciaiahon királyának megad, értem a pénzkészítést. — Ez volt titkaim titka s ön háza megvédte, de tartanom kelle, hogy ön tulságos ismeretszomja fáradságom gyümölcseiből igen sokat találna leszakasztani s ez okból elhagytam. — Ezenkívül nagy-ravágyásból a kabinetek szolgálatában álltam s az angol követ által fölvalék szolgitva bizonyosságot szerezni az akkori frank-osztrák szövetségről. En önök eljövételét tudtam pontosan s minden el volt készítve. Westerloo gróf másnap kijőzannul állapotban alkalmasint elléggé töre fejté azon bűnfelett, melyet titokszerezésig leple alatt kigondoltam s kivittem. Ne higyen hát az ember fölöttiben s keresse az okot és okozatot mindig az egyik fél hiszékenységében s a másikkak kifogintudásában.”

Eddig ért a levél. De csudálatos marad, hogy a jóslatok pontosan beteljesültek, mert Richelieu másnap már megkapta a Sz. Lélek rendjét, Zinsendorf bibornok lett s Westerloo mint tábornok esett el a hét éves háboruban.

zene-egylet hálás köszönetét fejezi ki az iparegyesületi Takaré- és hitelintézetnek azon husz forint (20 frt.) kegyes adományért, melyet a tisztelt egyesület f. évi február 24-én tartott közgyűlésében, a zenede mint közeg javára megszavazott és pénztárukhoz tetleg is eljuttatni méltóztatott. Debreczenben márcz. 1. 1884 a zenede egylet elnöksége.

Butor eladás. Mindennemű ócska, de jó állapotban lévő butorok és házi eszközök, valamint egy lejátszott zongora a városból való elköltözés miatt a legutányosabban eladó. Értekezhetni Csokonai utca 1471. sz. a.

Köszönetnyilvánítás. Fogadja az „Iparegyesületi Takarékpénztár és Hitelintézet” választmánya hálás köszönetünket azon öt frtért melyet egyetünk számára megszavazni sziveskedett. — Az izr. betegsegélyző negeylet elnöksége.

A debr. vetőmagvizsgáló állomásra vonatkozólag a gazdaközönséghez intézett felhívást lapunk mai számahoz mellékelve találják olvasóink.

Tüzöltő bál. Mikor ezimtel olvasunk, álljunk meg egy lélekzet vételre! Csak annyira, míg visszagondolunk arra, hogy Debreczenben a tűzoltói intézmény csak nem sokkal előbb is még a legnépszerűtlenebb volt — mondhatjuk a társadalom minden rétegében. S ha ezt elgondolunk, akkor örömmel vehetjük azt tudomásul, hogy ez a kezdetben népszerűtlen intézmény, ma már annyira van, hogy megmerhet egy bált is reszkirozni, annyira van hogy kiléphet a nyilvánosság elé. Ernyedetlen buzgalma és folytonos törekvésének oly tág körben nyitott elismerést, hogy ma már a bált rendezni szokott egyesületek között is méltó helyet foglalhat el. Hogy a rendezésbe hibák csúsztak be, azt betudjuk a kezdet nehézségeinek. Első bálja volt ez az egyletnek és a bírálatot mégis kielégítő eredménnyel állja ki. Tulságos népes nem volt, de mégis szép eredményeket ért el. Különben a farsangon egyetlen bál sem volt tulnépes, — no mert a gulyás bálról — mint ilyenről nem is szólhatunk. Addig is míg a számadást közölni alkalmunk lesz, felelmitjük, hogy a bevétel felülössége haladja meg a kiadást. Felülhízteketek tettek: Szikszay József 5 frt., Miskolczy István, Torday Gábor, Steinfeld Antal, Armós Bálint, Szabó Antal, 2-2 frtot, — Veszprémi Károly, Schaitl Márton, Huber József, Dézsy Lajos, Medgyesy Gábor, Magyarossy Béla, Urbányi Ferencz, Szegedy Lajos, Böhm Sámuel, Boczkó Soma, Laky Lajos, Csóka József, Nagy Mihály, Merik Pál, Trnka Gottlieb, Buzás Elek, Seherer J. Pataky Gy. Huzly K. Varga Ferencz, öz. Erős Gáborné. Ménes Mihályné és Szabó Antalné — 1 frtot, összesen 38 frtot. Melyért a rendezés közönségét nyilvánítja. Szép számmal voltak a mulatók, és mulattak világos reggelig olyan fesztelen jó kedvvel, a milyet a farsangi mulatságokon ritkán lehetett tapasztalni. Nem volt elite bál, de ugy látszott, hogy épen ezért találta magát jól mindenki. Hiszük hogy a tűzoltó bálók évről évre jobban fognak sikerülni s hogy ezen bálók állandó helyet fognak elfoglalni a farsangi mulatságok sorozatában.

Érdekes törvényszéki tárgyalás volt ma a helybeli törvényszéknél. Olvasóink emlékezni fognak még hogy a konyári gyilkossági eset felett a debr. kir. törvényszék mult év augusztus 8-án mondott volt ítéletet. A gyilkosság leírása annak idején terjedelmesen közölve volt lapunkban. Kovács Lajos konyári hires verekedő legény bosszúból ugy ütötte föbe az alvó Oláh Ferenczet, hogy az szörnyet halt. E véres tetténél segédkezet nyújtott neki Tóth József. — A törvényszéki tárgyalásnál a mult alkalommal másodrendű vádlottal szemben a vádat a kir. ügyész visszavonta, Kovács Lajos elsőrendű vádlott pedig 10 évi börtönrre ítéltetett. Ez idő óta a fellebbezés megjárta a kir. táblát, s a tábla felmentő ítéletet hozott. A mai törvényszéki tárgyaláson Szücs István elnöklete alatt új bizonyítási eljárás ejtetett meg. Első rendű vádlott védője Dr. Heus, másodrendű vádlott Dr. Popper Mór ügyvéd volt. A bizonyítási eljárás a melynél 30 tanu hallgattatott ki, d. u. 1¹/₂ órakor ért végett. Délután a vád és védbeszédek tartattak meg. — Az ítélet lapunk bezártáig még nem hirdettezt ki.

Figyelmeztetés. A hirlapokban az utóbbi napokban megjelent közleményekkel szemben a kölesös segélyző egylet t. tagjait minden félreértés elkerülése végett ezennel figyelmeztetjük, hogy ugy kölesön ügyekben, mint egyéb az egyletet illető ügyekben csakis az egylet helyiségében (Ipar s Kereskedelmi bank) szerdán s pénteken 3-4 ig lehet jelentkezni. Másut történt jelentkezés az igazgatóság által tekintetbe nem vétetnek. Debreczen 1884. márczius hó 3-án. A kölesönös segélyző-egylet igazgatósága.

A gözfavágó még csak e héten fog dolgozni, aztán az őszig szünetel. Figyelmeztetjük erre a fogyasztó közönséget, hogy nyári szükségletüket e héten még beszerezhessek.

Vasut építésünk, írja a „Hajdu Búszörmenyi Hirlap” óriás léptekkel halad a befejezés felé. A kedvező időjárás s annak pontos felhasználása nagyban segíti elő a munkálatokat.

— Debreczenben — hol a felépítkezésre anyagok nagymennyiségben vannak összehordva, már raktárok állanak elő s a kömives és ács munkák sebessen folynak. — Városunk határán, sőt közvetlen a város előtt is — hol az indóház tervezetik, nagyban folynak az előkészületek. — Nagyobb és kisebb kutak már készen vannak, az építkezésre szükséges mész óriási gödrökben meg oltva s az indóház térsége a szükségelt magasságig majdnem egészen feltöltve van. — Reménylünk is, hogy vasutunk julius hóban, sőt talán még előbb át fog adadni a közforgalomnak.

A közönség köréből.

A „Debreczen” 43-ik számában egy téves alapokon nyugvó közlemény jelent meg, melynek czáfolatául szolgáljon a következő felvilágosítás.

A városi tanács mult év őszén Miklós utca éjszakai vonalát a piaci bejáratnál újból állapította meg és pedig már a megállított vonaltól eltérőleg s a szépitészi bizottság egyhangu javaslata ellenére.

Az újvonal szerint a Somogyi féle ház kerítése egy gyalogjárda szélességben az utcába behuzatik a piaci frontjából pedig maréknyi elvágtatik, — a már régebben — megállapított vonal s a szépitészi bizottság javaslata szerint pedig ama ronda kerítés lehasíttatik s a ház elejéből mintegy 2 méter elvágtatik, s hogy erre mily nagy szüksége van a nagy forgalmu miklós utcának mutatja az, hogy a betivásárkor a szekerek alig közlekedhetnek, és az egész utca befásítasakor azon egyetlen ház előtt azt fogasíttatani nem lehetett térszűke miatt.

Hogy az új vonal által az utca eleje szűkítették és pedig épen ott a hol a nélkül is legszűkebb, azt a kinek szeme és esze van láthatja és róla meggyőződhetik.

Az új vonal czölöppel lett megjelölve, innen és a térképről szerzett azt utca polgársága a tanács határozatáról tudomásul s azért folyamodott 42 miklós utcai háztulajdonos a tanácshoz kérve a már megállapított s a szépitészi bizottság által javasolt vonal fenntartását.

Ily körülmények közt kérvényünket téves nézetekből összeállítottak, vagy indokolatlannak mondani csak elfogultság mellett lehet, ugyszintén azt is, hogy mi félre vagyunk vezetve.

Kérelmünk a szépitészi bizottság a posan megindokolt javaslátan nyugszik s így alaptalan vagy indokolatlan épen nem lehet, s mi teljesen meg vagyunk győződve, hogy a tanács inkább fogja 42 miklós utcai háztulajdonos érdekeit szem előtt tartom mint a szegletház tulajdonosának érdekeit ami kárunkra előmozdítani s ezt annál inkább hisszük, sőt egy egész városi gazdálkodók érdekét mert a mi kívánságunk a szegletház felépíthetőségét se nem gátolja se nem lehetetleníti.

Végül még azt jegyezzük meg, hogy a kérdéses ház felépítésére engedély meg adva nincs, sőt tudunkkal kérvényünk beadásáig, építkezési engedély nem is kéretett.

Az érdekeltek.

Legujabb.

„Debreczeni Ellenőr” eredeti táviratai.

Az országházból.

Budapest, márcz. 3. A kereskedelmi miniszter benyújtotta a fiúmei tengeri hatóság elhelyezésére szükséges épületek s azok költségeinek törvényjavaslatát. A szabadka-bajai és a csacza-sajbusi vasutvonalak törvényjavaslatára — végkép megszavaztatott, s azután átküldetett a főrendiházhoz. A munkács-beszkiú vasutvonal törvényjavaslata szintén elfogadtatott.

Az egyiptomi háboruból.

London márcz. 3. Az angol csapatok Eltebi védműveit, tegnapelőtt Tokar-elfoglalták. Eltebinál Baker pasa sulyosan megsebesült.

DEBRECZENI SZINHÁZ.

VII. Bérlet 12.szám.

Kedd márczius 4.

Halmainé jutalomjátéka.

adatik:

Üdvöske.

Operette 3 felv.

Kezdeté 7 órakor.

Felolós szerkesztő és kiadó laptulajdonos
Vértesi Arnold.
Főmunkatárs: Karczag Vilmos.

A
PESTI MAGYAR KERESKEDELMI BANK
TÖRLESTÉSI
JELZÁLOG-KÖLCSÖNÖKET
engedélyez
5%-os bank-záloglevelekben,

előnyös feltételek mellett és pedig földbirtokra a magyar korona területén, valamint a vidék nagyobb városaiiban fekvő bérházakra is.

Ezen üzletre vonatkozó határozmányok kívánatra megküldetnek.

A németországi gyógyászati ügytársulatok által megvizsgált és kitűnő alkalmazhatósága végett a magas cs. kir. magyarországi helytartóság által engedélyezett

KÖSZVÉNY-VÁSZON

köszvény, esz, (ideg rángatás, keresztcsont fájás), orbáncz, mindenféle kéz- és láb-göröcsök, különösen aranyér, dagadt tagok, fúzamodások és oldalnyílások ellen biztos eredménytel mint biztos és gyorsan gyógyító szer használható. Dr. Huf-land bíres orvos gyógyászati műveiben következőleg nyilatkozott: Két betegség van, melyek ellen az orvosi tudomány sikertelenül látszik erős gyógyszereket feltalálni; ezen bajok: a fejköszvény és közköszvény (podagra), e gyógyszer most a fentebbi köszvény-vászonn használata által feltaláltott. Csomagokban használható utasítással együtt 1 frt 5 kr., kétszeres határu avult bajok ellen 2 frt 10 kr. o. é.

Dr. Burons.

Párisi általános sebtapasz

bármilyen sebek, genyedések és daganatok, fagysebek és tyukszemek ellen. — Egy tégeley használható utasítással együtt, 35 kr.
Kapható Debreczenben Doctor Rothschnek Emil gyógyszerésznél.

**Gazdasági gépek
a téli évadra.**

A
**KROMPACHHERNÁDI
VASGYÁR,
KUKORICZA - MORZSOLOIT,**

u. m. egészen vasból készített ortós morzsolót 40 forintjával. Turner-féle morzsolót szelelővel faállványon 40 forintjával.

Csöves tengeri-darálóit, (kis óriás) erős tölgyfa-állványon, teljesen felszerelve, 58 forintjával.

Francia répa-metsző-gépeit, u. m. kisebb korongos répa metsző 17 forintjával, nagyobb kupdát dobbal ellátott répa-metsző 28 fr.

Minden egyes gép annak elküldése előtt a gyárban megpróbáltatják. A gyár kezkeskedik gépei hasznavehetősége és szilárd kiviteleiért.

Megrendelések vagy a gyárhoz Krompachra vagy a gazdasági gépraktárhoz Debreczenben intézendők. A debreczeni gépraktárou nagy Péterfián 853. szám alatt, nevezett gépek készletben vannak, ott megpróbálhatók, illetőleg megvehetők.

Vasöntődéje, zománczóó hutája és gépgyárának egyélnemű készítményeiről, árjegyzéket kívánatra bérmentesen küld

a Krompach-hernádi vasgyár igazgatósága.

KROMPACHON.
(Szepes megye.)

Ajánlja
**kipróbált
jó minőségű**

Statistika!

Azon betegségek melyeknél a malátakészítmények, Hoff János féle rendszer, használattak a következők: köhögés, légső esz, tüdőszorvás aliesi bántalmak, elerőtlenedés, ideg, láz, vérszegénység, emésztési bántalmak. — A használtabb készítmények, malátakivonat egészségi sör, malátacokoldé, koncentrált malátakivonat, malátamel-cukorkák. Valamennyi a Hoff János találmánya és rendszere szerint.

**SZENVEDŐKNEK
becses figyelmébe.**

Ezren kik már veszte voltak, ezen gyógyhatásos szernek köszönhetik életüket s örövendek annak.

Nyilvános köszönőirat.

Egyáltalában a hirdetésekben igen kevés bizalommal lévén, nagyon csekély reményvel kezdtem el az ön malátakészítményeinek a használatát. De képezeje el azon örömet, mely családomban uralkodék, midőn az ön Hoff János féle koncentrált malátakivonatának használata után már hónapok óta élveztem egészségemet teljesen ismét visszanyertem, mellem oly egészséges a milyen születésem óta még sohasem volt, a köhögés mely folyton gyötört el mult s már hála istennek egészséges vagyok! Hála köszönetem érte!

Babocsa, febr. 22.

STEINER DÁVID.

HOFF János leg több fejedelmek udv. szállítója c. kir. tan. arany koronás érdemkereszt, porosz és német rendek lovagjának, Bécs. Graben Bräunerstrasse 8.

Nyilvános köszönőirat

Tek. ur! Ön kitűnő malátakivonati-egészségi söre igen gyógyhatásos. Tíz havi nehéz betegségem óta pontosan használatom, visszanyertem erőmet. Mellékeve küldök 14 frt 60 kr. további 28 palack malátakivonati sörért.

Szeben, április 1882.

TANGL VILMA.

Magas elismerések a Hoff János-féle malátakivonatnak, császárok, királyok és hercegek által.

I. Vilmos német császár: „az ön pompás malátakivonata.” Ferencz József osztrák császár „örömmel tüntetem önt ki.” A szász király: „a királyné anyjának igen jót tesz. A dán király: „gyógyhatást tapasztaltam.” A meklenburg-szerini nagyherceg, „elismerésemet.”

Hivatalos gyógyjelentés.

Csász. kir. szab. központi bizottság, stb. Flensburg. A Hoff János-féle malátakivonati egészségi sör egészen kitűnő erősítő szernek bizonyult.

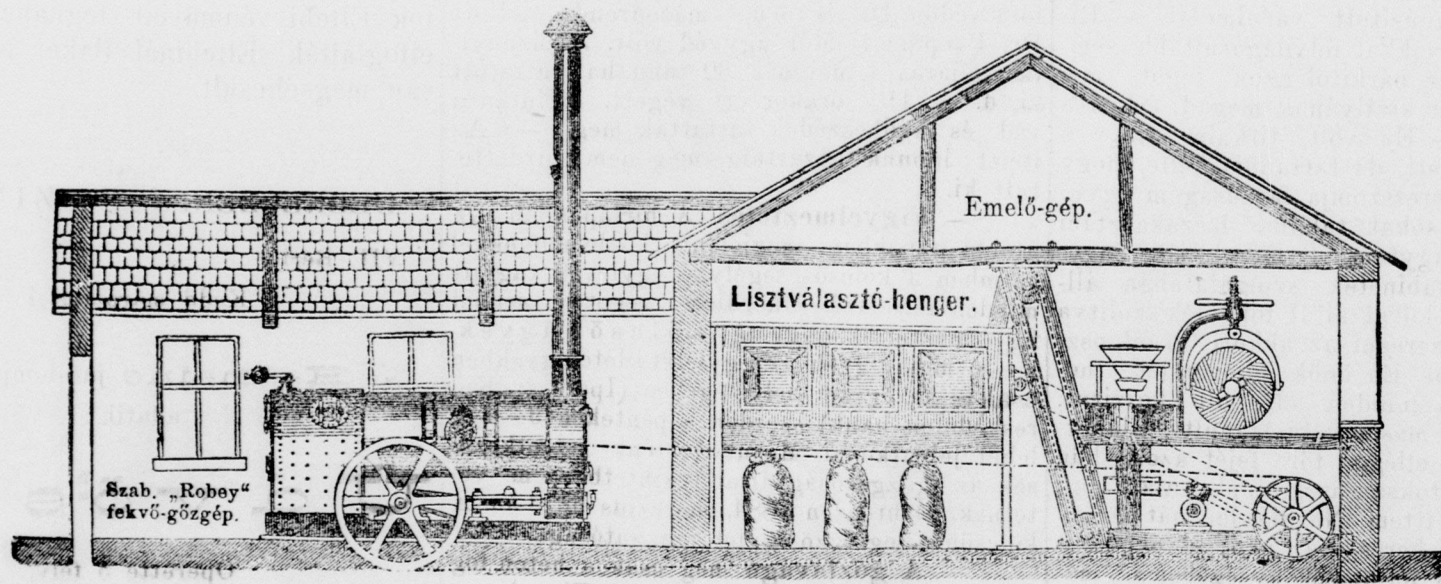
Witte őrnagy, a porosz kóroda képviselője.

Árak: Malátakivonat egészségi sör 1 palack 60 kr. 13 pal. 7.26 frt. 28 pal. 14.60 frt, 58 pal. 30 fr. 1/2 kilo malátacokoldé I. 2 frt 40 kr. 1/4 kilo 1 frt 30 kr. II. 1/2 kilo 1 frt 60 kr. 1/4 kilo 90 kr. III. 1/2 kilo 1 frt. 1/4 kilo 60 kr. Malátacukorkák 1 zacskó 60 kr, 30 és 15 kr. Malátakivonat 1 üveg 1 frt 12, kisebb 70 kr. — Gyermek tápmalátá liszt 1 frt. Egy malátacokoldé 90 és 50 kr. 2 frton a föl semmiem szállítatik. Az első valódi Hoff János-féle nyakoldó malátacokoldé karkák ték papírban vannak. Vevésnél csakis ilyenek kérendők.

Főraktár Debreczen: Csanak József fűszerk., továbbá Rickl József Zelmos Geréby Fülöp és Varga Lajos uraknál. Nyiregyháza: Koranyi Imre gyógy. Nagyvárad: Jankó Antal. Nagy-Károly: Ujházy István, Kaufmann Jakab, N.-Bánya: Ifj. Orosz István. Szalmár: Jakó Mihály. Zilah: özv. W. izz Sámuelné. H.-Böszörmény: Denevél László továbbá az ország minden nevezetesebb gyógyszerárában.

ROBEY & CO MP

Budapesten üllői-ut 35.

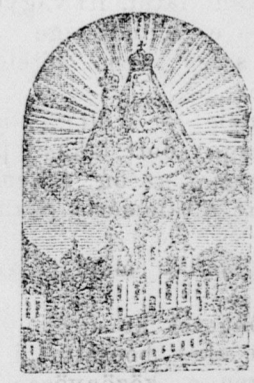
Szabadalmazott „ROBEY” gőzgép

malmok hajtására a legjobb gép, nem igényel külön alapfalazatot, falazott kéményt, olcsóbb is, felül is mulja a fekvő (stabil) gépet.

Debreczen, 1884. Nyomatott a „Debreczeni Emlék” könyvnyomdájában. Piacz, SIMONFFY-ház.

Maria-celli
gyomor-cseppek;

jelelő hatású gyógyszer a gyomor minden bántalmai ellen.

es fellámulhatatlan az étvágy-hiány, gyomorgyengeség, rozszagú lehellet, szék, savanyú felbűfés, kólika, gyomorhurut, gyomorfégés, huykőképződés, túlságos nyálkaképződés, sárgaság, undor és hányás főfájás (ha a a gyomorból ered), gyomorgörés, székszorulat, a gyomornak túltelhettsége étel és ital által, gilisztá, lép- és májbetegség, aranyeres bántalmak ellen. —

Egy üvegcse ára használható utasítással együtt 35 kr.

Kapható: Debreczenben Dr. Rothschnek V. Emil Göllt Nándor, Tamásy gyógyszerész uraknál. Kun-Szt.-Márton Batha Zoltán gyógyszerárában, valamint az osztr.-magyar birodalom minden nagyobb gyógyszerárában és kereskedésében.

Központi szétküldési raktár nagyban és kicsinyben.

Brady Károly,

„az őrangyalhoz” címzett gyógyszerárában Kromslerben, Morvaországban.

Szerkesztőség

Piacz SIMONFFY-házával

HIRDET

előfizetési pénzek és valamint a lap minden közlemé

bérmentetlen levelek fogad

XI. évfolyam

Gondolj

(T.) Hogy párthoz sokkal zervatív-reakció jól tudja a sz is bár a Tiszbaí, de hogy dabb elvii emják kétségbe hát az, a mi ő Semmi más a

közjogi alap. balt a konzer választja? H Windischgrätz 49-ben, a Me és Schwartz nemzet ellen eme új párt lóját kezdik akkor lobogta

a magyar sen héz idők viha elször is el a Zichiek és haza! Másod netes mélység zepét kivenné sarkak közt e választja a D gyedszer elvá

közünk s ez kapus áthágit mely sánczok nak meg, mi zadó nép ver zatokkal igye ször elválaszt adalmi állás a mértéktelei szer a dolog

ezadszor a k lenchezdszer a a családú éle kal szokták közjogi alap

A „Debrec

A RÓZS

Illatos h gáns férfi sz Alig ve kot, melyek heveredve bá vele szemben

— Ugy szakítva a e azzal az os van . . . Ne eszembé, a t azzal a kis . . . milyen a lág, csupa dulata. Ah tés! Még az felmelegedni teria sugára

— Ugy nagyon. Még mes vagy. mes! Ez es csodájának.

Azutár és már me sem szabad tudná, hog . . . Szegén Igazán Olyan

lió hozomán S még is el Mit akarsz gyeltje! Mit kor dobra